

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-523/15-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Moravská Třebová
Sídlo	Zámecké nám. 1/185, 571 01 Moravská Třebová
E-mail právnické osoby	reditel@zusmt.cz
IČ	47 489 791
Identifikátor	600 100 936
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Pavlem Vaňkátém, ředitelem školy
Zřizovatel	město Moravská Třebová
Místo inspekční činnosti	Zámecké nám. 1/185, 571 01 Moravská Třebová 569 24 Kunčina 248 569 33 Třebařov 82
Termín inspekční činnosti	19. až 21. květen 2015

Inspekční činnost byla v Základní umělecké škole Moravská Třebová (dále „škola“) zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplnění platných učebních dokumentů a školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání (dále ŠVP ZUV) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání (dále RVP ZUV).

Charakteristika

Škola vykonává činnost základní umělecké školy v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru. Její kapacita je 600 žáků, vzdělávání umožňuje

v přípravném, I. a II. stupni základního studia, případně také dospělým zájemcům. Nabídku uměleckého vzdělávání využívají nejen rodiče místní, ale i z většiny okolních obcí. V době inspekční činnosti školu navštěvovalo 491 žáků, hudební obor 299, výtvarný 116, taneční 39 a literárně-dramatický 37. Její hlavní budova v Moravské Třebové poskytuje zázemí všem vyučovaným oborům a sídlí zde i její ředitelství. Tři odloučená pracoviště jsou zřízena při základních školách v okolních obcích (Kunčina, Městečko Trnávka a Třebařov). Rozsah a zaměření výuky, která v nich probíhá, reaguje na aktuální vzdělávací potřeby žáků a zájem jejich rodičů.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola v uplynulém období naplnila své záměry směřující k vytvoření vokálně-instrumentálního souboru a prohloubení spolupráce se zřizovatelem v oblasti zajištění kulturního života města. V současné době patří mezi její hlavní priority rozvoj a stabilizace pedagogického sboru, k jehož přirozené obměně dochází. Ředitel školy má v řízení dlouholeté zkušenosti, které se odrážejí v jasném vymezení kompetencí jednotlivých pracovníků, zabezpečení bezproblémového chodu školy i bezpečnosti žáků. V zajištění organizace vzdělávání, hodnocení pedagogického procesu, vedení pedagogických rad včetně pravidelných provozních porad a v dalších oblastech mu účinně pomáhá jeho zástupce, který má přímou pedagogickou činnost v souladu s právními předpisy sniženou na 12 hodin týdně. Hodnotící nástroje škola využívá ke zjišťování dílčích informací o podmínkách, organizaci a celkových výsledcích, k dalším oblastem nejsou dosud nastaveny. Vedení školy se proto méně efektivně daří reagovat na problémy vznikající např. v průběhu vzdělávání či v zajištění potřebné kvality výuky na některých odloučených pracovištích. Realizovaný ŠVP ZUV prošel naopak od svého vzniku aktualizací a jeho kvalita se postupně zvyšuje.

Vzdělávací proces zabezpečuje 19 pedagogů (celkem 13,5 úvazků, z toho 10 celých) s dlouholetými zkušenostmi, kratší dobou praxe i začínajících. Plně kvalifikovaných je 9 vyučujících, dva splňují podmínky pro udělení výjimky ze zákona o pedagogických pracovnících a třem ředitel školy uznal splnění předpokladů odborné kvalifikace výkonem umělecké činnosti. Pět učitelů si v současné době potřebné vzdělání doplňuje. Uvádění nově příchozích, převážně začínajících pedagogů, probíhá zpravidla ve spolupráci se zkušenějšími kolegy i zpětnou vazbou ze strany vedení. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je prioritou školy, všichni vyučující mají pro jeho realizaci vytvořeny velmi dobré podmínky a také dostatek prostoru k vlastní iniciativě. Kmenoví učitelé se účastní interpretačních kurzů a oborově zaměřených seminářů obsahujících práci s moderními pedagogickými přístupy, které se většinou z nich následně daří uplatňovat ve vzdělávacím procesu. Ředitel školy a jeho zástupce si prohlubují znalosti zejména v oblasti řízení a svým přístupem jdou ostatním příkladem. Pravidelná společná setkávání (včetně jednání pedagogické rady) slouží nejen k předávání nových poznatků, projednávání změn ŠVP ZUV a dílčí odborné diskusi, ale jejich cílem je i podpora týmové spolupráce a samostatnosti učitelů při organizaci veřejných akcí školy.

Umístění školy v jednom křídle místního zámku podporuje estetické vnímání žáků a umocňuje umělecký dojem všech příchozích. Pro vzdělávání ve všech oborech škola disponuje dostatečnými prostory a vhodné je i jejich uspořádání. Ke spokojenosti těch, kteří zde tráví čas mezi vyučováním, chybí pouze vhodně vybavené relaxační zákoutí. Zřizovatel zajišťuje potřebné investice, jeho vstřícnost se odráží především v poskytovaném příspěvku na provoz a finančním zajištění společné kulturní akce *Moravskotřebovské arkády*. Škola průběžně pořizuje nové hudební nástroje, zajišťuje jejich

opravy a údržbu, doplňuje vybavení jednotlivých tříd s ohledem na ochranu zdraví žáků i zajištění jejich bezpečnosti. V uplynulém období se jí podařilo pořídit např. oponu do koncertního sálu, ozvučovací a další potřebnou techniku pro souborovou hru. V současné době zaměřila svou pozornost na postupné vybavení učeben výpočetní technikou s cílem následného zavedení elektronické školní matriky. Učebna literárně-dramatického oboru má k dispozici pestrý výběr pomůcek a kostýmů, také pro výuku tance je postupně pořízováno potřebné vybavení. Podlahová krytina v tanečním sále je však již značně opotřebená. Výtvarný ateliér umožňuje používání různorodých technik a materiálů, pro práci s keramickou hlinou byl pořízen hrnčířský kruh. Pracovní stoly a židle však neodpovídají antropometrickým potřebám žáků. Také podmínky pro výuku výtvarného oboru na odloučených pracovištích nejsou ideální. V Základní škole v Kunčíně výuka probíhá v učebně dílen, kde žákům i jejich učitelce zcela chybí prostory pro uložení učebních pomůcek a materiálu. Pestrost a šíře vzdělávací nabídky je proto značně omezena. Na odloučeném pracovišti v Základní škole v Třebařově je využívána běžně vybavená třída, počet žáků (zapsaných i přítomných při sledované lekci) však převyšoval její prostorové možnosti. Zvolené řešení (přidání pracovních míst ke školním lavicím i stolu učitele), není vhodné z hlediska organizace vzdělávání ani fyziologických potřeb žáků.

Materiální podmínky hlavní budovy jsou na velmi dobré úrovni a stále se je daří zkvalitňovat. Řízení přispívá k bezproblémovému chodu školy, výrazně pozitivní je úroveň dalšího vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Základní umělecké vzdělávání je v přípravném studiu, v 1. až 3. ročnících I. a II. stupně realizováno podle ŠVP ZUV, v ostatních ročnících probíhá podle platných učebních osnov pro základní umělecké školy. Cíle ŠVP ZUV směřující k propojení všech forem výuky a využívání přirozených oborových souvislostí se daří naplňovat, což se promítá do řady aktivit organizovaných školou i realizovaných v součinnosti s jinými subjekty. Vzdělávací obsah ŠVP ZUV je dobrým východiskem pro rozpracování konkrétních záměrů, do jejich plánování se však méně promítá zohlednění individuálních dispozic a vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků i systematické směřování ke všem kompetencím stanoveným RVP ZUV.

Pedagogický styl byl napříč všemi obory zpravidla vstřícný a podporující, komunikace pedagogů s žáky navozovala příznivé psychosociální klima a partnerskou pracovní atmosféru. Osobní přístup umožňoval vytvoření těsnějšího pouta na základě důvěry a vzájemné úcty.

Vzdělávací proces v hudebním oboru využíval prvky moderních i klasických pedagogických přístupů. Individuální výuka byla téměř vždy doplněna názornou ukázkou vedoucí nejen ke snadnějšímu pochopení probíraného problému, ale i k příjemné a tvůrčí náladě. Vhodný výběr skladeb kombinovaný s přáním žáků představoval efektivní nástroj pro překonávání a zvládání technických a výrazových úskalí. Seznamování s agogickými a dynamickými prostředky probíhalo s ohledem na jejich technickou i emocionální vyspělost. Komplexní nebo dílčí stanovení cíle lekce tvořilo příznivé podmínky pro odpovídající hodnocení a v některých případech sloužilo jako východisko k sebereflexi žáků. Vedení k samostatnému pronikání do tajů technické i výrazových oblastí hudby však ještě nebylo běžnou součástí vyučování, což snižovalo celkovou efektivitu vzdělávacího procesu. Výuka hudební nauky byla spojena s pestrými formami vzdělávání, jejich prostřednictvím se dařilo danou problematiku provázat do širších souvislostí lidského

života. Časté střídání činností s účinnou aktivizací napomáhalo k zaujetí a potřebnému soustředění žáků.

Výukové lekce výtvarného oboru směřovaly k rozvoji plošného i prostorového vnímání, jemné motoriky, představivosti a základních dovedností při práci s běžnými druhy materiálů. Zvolené přístupy přirozeným způsobem podporovaly volní vlastnosti žáků, výběr prostředků k výtvarnému vyjádření však dával méně prostoru pro uplatnění jejich tvořivosti, fantazie a originality. Rozdílné vzdělávací potřeby a úroveň žáků byly zpravidla zohledněny diferenciací tématu a zvolené techniky. Ke splnění stanovených cílů jim napomáhal individuální přístup dospělého s dílčí pomocí. Motivační složka, spíše než s probuzením zájmu o daný námět, počítala s využitím vnitřního zaujetí žáků, což ne vždy přinášelo žádoucí výsledek. Do klimatu lekce sledované na odloučeném pracovišti v Třebařově se promítal nedostatek odborných znalostí a zkušeností začínajícího pedagoga. Nevhodný pedagogický styl byl spojen s autoritativním vedením žáků, malou podporou jejich samostatnosti, vlastního úsudku a rozhodování.

Výuka tance přispívala k rozvoji pohybových dovedností a prostorové orientace žáků, jejich hudebního a rytmického cítění. Osobní zapojení pedagoga, názorné předvedení spolu s individuální podporou a pozitivní zpětnou vazbou napomáhaly k dosažení stanovených cílů. Výběr činností zohledňoval věkové složení žáků, povzbudivě působilo jejich střídání a přiměřená obtížnost. Organizace výuky také napomáhala k postupnému získávání povědomí o kondičních a uvolňovacích technikách souvisejících s tanečním uměním. V průběhu vzdělávání byl využit vhodný hudební doprovod, chyběla však klavírní korepetice, což žáky ochuzovalo o autentičnost okamžiku, různorodé inspirativní prvky a emocionální podněty.

Vzdělávání v literárně-dramatickém oboru provázel pestrý výběr aktivit, což přispívalo k zaujetí a soustředění žáků. Výuka směřovala k rozšiřování běžné i nadstavbové slovní zásoby, volbě a užití vhodných vyjadřovacích a výrazových prostředků, přednesu, práci s rekvizitou aj., nechyběla artikulační, dechová a rytmická cvičení. Aktivní účast dospělého vytvářela příznivé podmínky pro získávání nových dovedností formou nápodoby. Vedení žáků ke vzájemné pomoci a spolupráci napomáhalo k vytvoření tvůrčí atmosféry a rozvoji jejich kooperativních dovedností.

Proces vzdělávání zpravidla pozitivně ovlivňovala příznivá atmosféra, částečně také uplatňování moderních pedagogických přístupů a promyšlenost organizace výuky.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola se zapojuje do kulturního dění ve městě (koncerty, oslavy svátků, výstavy aj.) a pořádá řadu vlastních akcí v rámci spolupráce s místními školami a dalšími organizacemi, čímž prezentuje dosažené výsledky vzdělávání v souladu se záměry ŠVP ZUV. Účast žáků při různorodých aktivitách přispívá k uplatnění jejich dosažených dovedností, rozšiřování společenského rozhledu a posilování sounáležitosti s rodným místem a jeho občany. Žáci jsou úspěšní také v soutěžích, dosahují ocenění na krajské i celostátní úrovni. Kromě pozitivní zpětné vazby, kterou škola díky těmto činnostem získává, zjišťuje výsledky vzdělávání standardními klasifikačními nástroji. Informace o úrovni dosažených dovedností a znalostí žáků čerpá z hodnocení individuálních možností každého z nich. Zákonní zástupci jsou s výsledky seznamováni zejména osobním kontaktem s vyučujícími, při třídních a školních koncertech, dále také prostřednictvím žákovských knížek.

V oblasti sociálních dovedností žáků škola dosahuje dobrých výsledků. Otevřeně mezi sebou komunikují, chovají se k sobě přátelsky a ohleduplně, dokáží respektovat názor druhého. Umí aktivně spolupracovat, svým odpovědným přístupem přispívají ke zdárnému splnění společných cílů.

Úroveň žáků hudebního oboru je ve všech sledovaných oblastech dobrá. Zvládají orientaci v grafickém záznamu díla a základních hudebních pojmech, chápou elementární rytmické a melodické zákonitosti a používají je v praxi. Při hře na nástroj využívají odpovídající technické prvky, získané návyky a dovednosti v oblasti správného postoje a koordinace těla. Přiměřeným způsobem pracují s intonací, dynamikou, vhodnou artikulací, frázováním, agogikou a uplatňují sluchovou sebekontrolu. Samostatné pronikání do tajů hudebního světa ve spojení s uplatněním vlastních výrazových představ dosud nepatří k jejich běžným dovednostem.

Žáci výtvarného oboru jsou schopni pracovat samostatně či s individuální podporou a přiměřenou dobu se soustředit. Znájí podstatné vlastnosti užitého materiálu, zvládají základní činnosti související s jeho zpracováním, na odpovídající úrovni je jejich jemná motorika. Méně samostatně však dokáží pracovat s vlastní představou při ztvárnění daného problému a uplatnit ji k užití rozličných technik, projevit svůj názor a obhájit ho.

Dobrych výsledků dosahují žáci tanečního oboru. Zvládají základy současného tance, chápou podstatu jednotlivých prvků a propojují je do krokových variací. Na dobré úrovni je jejich hudební citění, dokáží vyjádřit charakter hudby, reagovat na rytmické a výrazové rozdíly vybrané skladby. Orientují se v prostoru a úměrně svým dovednostem odhadují jeho možnosti. Postupně získávají povědomí o relaxačních, kondičních či uvolňovacích technikách souvisejících s tanečním uměním.

Žáci literárně-dramatického oboru dokáží přiměřeně věku interpretovat vybranou předlohu, využít k jejímu dokreslení vhodné rekvizity, s dílčí pomocí se zorientovat v jevištním prostoru a prostřednictvím jednoduchých pohybových prvků vyjádřit dramatický záměr. Postupně se učí pracovat s dějovou linkou, slovně vystihnout myšlenku a obohacovat své vyprávění ve všech jazykových rovinách.

Oblast partnerství a zapojení školy do veřejného života je na dobré úrovni, výsledky vzdělávání jsou standardní.

Závěry

a) Silné stránky:

- prostorové a materiální podmínky pro výuku v hlavním sídle školy a stálá podpora zřizovatele,
- prohlubující se mezioborová spolupráce napomáhající aktivnímu zapojení školy do kulturního života ve městě,
- převažující příznivé klima a vstřícný pedagogický styl rozvíjející osobnostně sociální dovednosti žáků,
- výrazná podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

b) Slabé stránky školy:

- méně vhodné prostorové a materiální podmínky pro výuku na většině odloučených pracovišť.

- c) Ke zlepšení současného stavu a pro další rozvoj školy by bylo vhodné:
- více využívat hodnotící procesy ke zjišťování a zkvalitňování výsledků vzdělávání ve všech oblastech,
 - zaměřit pozornost na zlepšení podmínek pro vzdělávání na odloučených pracovištích,
 - věnovat komplexnější péči začínajícím pedagogům,
 - nadále věnovat zvýšenou pozornost vzdělávacímu procesu, důsledně aplikovat účinné pedagogické přístupy vedoucí k individualizaci vzdělávání.
- d) Škola se aktivně zapojuje do kulturního života ve městě a prezentuje touto formou své výsledky. Úzká spolupráce se zřizovatelem a kvalitní materiální podmínky jsou dobrým předpokladem pro zvyšování úrovně uměleckého vzdělávání.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina školy ze dne 12. února 2010
2. Rozhodnutí o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 3. prosince 2009, čj. 25 098/2009-21
3. Jmenování do funkce ředitele základní umělecké školy s účinností od 16. listopadu 1992
4. Potvrzení ve funkci ředitele základní umělecké školy s účinností od 1. srpna 2012
5. Školní matrika (příhlášky k základnímu uměleckému vzdělávání, katalogové listy všech oborů, protokoly o komisionálních zkouškách) – školní rok 2014/2015
6. Rozvrh hodin pro školní rok 2014/2015
7. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku – školní rok 2013/2014 a 2014/2015
8. Třídní knihy pro kolektivní výuku – školní rok 2013/2014 a 2014/2015
9. Výkazy třídních knih a Výkazy žáků a vyučovaných hodin – školní rok 2014/2015
10. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání *Činnost školy je služba veřejnosti, žák je náš zákazník!* platný od 1. září 2014
11. Školní řád s účinností od 1. září 2007
12. Organizační řád ze dne 2. září 2009
13. Kniha úrazů vedená od 1. září 2014
14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků – školní rok 2014/2015
15. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2014/2015
17. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2014/2015
18. Hodnotící dokumentace školy – školní rok 2013/2014 a 2014/2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Mgr. Jiří Bečka, odborník – umělecké vzdělávání

Mgr. Jiří Bečka v. r.

V Pardubicích dne 10. června 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Pavel Vaňkát, ředitel školy

Mgr. Pavel Vaňkát v. r.

V Moravské Třebové dne 16. června 2015